

Užsiėmimas tėvams/globėjams Kurią pusę pasirinksit jūs?

Užsiėmimas skirtas: įvairių klasių mokinių tėvams/globėjams

Trukmė: iki 20-30 min.

Reikalingos priemonės: projektorius, kompiuteris

! Užsiėmimo tėvams/globėjams metodinę medžiagą sudaro veiklos aprašymas ir paruoštos skaidrės. Prieš užsiėmimą skaidrės reikia papildyti informacija apie:

- *ugdymo įstaigoje vykstančius renginius,*
- *jūsų mokyklos priimta reagavimo į patyčias tvarka,*
- *asmenis, į kuriuos turėtų kreiptis tėvai/globėjai įvykus patyčioms.*

Jei jūsų mokinių tėvus/globėjus galima įtraukti į aktyvesnę veiklą – pasiūlykite susitikimo pradžioje pažaisti pasirinkimų žaidimą. Jis puikiai tinka ir tuo atveju, jei tokį žaidimą žaidėte su mokiniais. Jei visgi manytumėt, kad užsiėmimo dalyviai nenorės dalyvauti pasirinkimų žaidime – užsiėmimą pradėkite nuo 2 dalies.

1. Apšilimo pratimas: ką pasirinktumėte, jei.....

Tėvų/globėjų prašoma atsistoti klasės viduryje ir pasakoma, kad prašysime jų pasirinkti vieną iš dviejų pateiktų pasirinkimo variantų. Pasirinkę vieną variantą – tėvai ar globėjai turės nueiti ir atsistoti dešinėje klasės pusėje, o pasirinkus kitą variantą – kairėje. Prašoma labai ilgai nemąstyti prieš apsisprendžiant. Galite pateikti tokius pasirinkimų variantus:

- Ką pasirinktumėte, jei visą gyvenimą reikėtų gerti tik vieną gėrimą – kavą ar arbatą? Parodoma, kurioj klasės pusėj turi stotis tėvai, pasirenkantys kavą, o kurioj pusėj – arbatą.
- Ką pasirinktumėte, jei visą gyvenimą reikėtų avėti tik vienos rūšies batus – basutes ar guminius batus?
- Ką pasirinktumėte, jei visą savo laisvalaikį galėtumėt skirti tik vienai veiklai – pasivaikščiojimus lauke ar filmų ir laidų žiūrėjimą per TV?
- Ką pasirinktumėte, jei reikėtų atsisakyti vieno daikto visam gyvenimui – išmanų telefoną ar dantų šepetėlį?
- Ką pasirinktumėte, jei visą gyvenimą reikėtų valgyti tą patį maistą – sumuštinis ar košes?

Galima siūlyti tėvams ir globėjams visai kitokius pasirinkimo variantus. Po visų „apsisprendimų“ pakvieskite kelis tėvus pasidalinti įspūdžiais iš pratimo – sunku ar lengva buvo apsispręsti; ar iš pateiktų sprendimų buvo kažkuris teisingesnis už kitą.

Apibendrinkite: „Kartais nėra lengva pasirinkti, o pasirinkimo variantai gali atrodyti netinkami. Neretai tokia pasirinkimo dilema mums, suaugusiems, arba vaikams iškyla, kai pastebime patyčias. Visiems mums tenka pasirinkti kaip reaguoti. Šiandien kviečiame pasikalbėti apie tai, kaip mokykla reaguoja į patyčių situacijas ir kaip jūs galėtumėte reaguoti, jei jūsų vaikas tyčiotųsi, patirtų patyčias ar jas stebėtų.“

2. Veiksmo savaitės BE PATYČIŲ ir mokyklos vykdomų veiklų pristatymas

Pristatykite tėvams vykstančią (ar įvykusią, jei šį užsiėmimą vesite vėliau nei kovo 19-23 d.) „Veiksmo savaitę BE PATYČIŲ 2018“ (**2 skaidrė**), jos pagrindines idėjas bei vykstančias ar įvykusias veiklas (**3 skaidrė**):

- *Tai savaitė, kurios metu dalyvauja ir įvairias veiklas organizuoja didžioji dauguma Lietuvos ugdymo įstaigų – mokyklų, darželių. Šią savaitę taip įvairias veiklas inicijuoja, vykdo ir kitos organizacijos, norinčios atkreipti dėmesį į patyčių prevencijos svarbą.*
- *Šios savaitės metu įvairiomis mokyklose vykstančiomis veiklomis siekiame vaikams ir suaugusiems priminti, koks elgesys laikomas patyčiomis ir kaip į patyčias reaguoti. Nes patyčias mokykloje galima sumažinti tik bendromis visos bendruomenės pastangomis.*

- Šios veiksmo savaitės šūkis „Kurią pusę pasirinksi tu?“ Jis kviečia vaikus permąstyti savo pasirinkamą poziciją patyčių situacijose ir išdrįsti parodyti patyčioms nepritarimą.
- Mūsų mokykloje veiksmo savaitės metu vyksta... (pateikite informaciją tėvams apie vykstančius ar įvykusius renginius bei iniciatyvas)

Priminkite tėvams ir globėjams, kas yra patyčios ir kodėl apie jas svarbu kalbėti su visais vaikais, nepriklausomai nuo to, ar vaikas tyčiojasi, patiria patyčias ar jas stebi (**4 skaidrė**):

- Patyčios yra toks elgesys, kai: 1) kas nors tyčia skaudina kitą; 2) tyčiniai veiksmai pasikartoja; 3) skaudinamas fiziškai arba emociškai silpnėsi.
- Patyčios beveik visuomet vyksta vaikų grupėje – vienas ar keli vaikai inicijuoja patyčias, vienas ar keli vaikas jas patiria ir didelė grupė vaikų jas stebi.
- Nepriklausomai nuo to, ar vaikas stebi, ar tyčiojasi, ar patiria patyčias – jam yra reikalinga suaugusiųjų pagalba.

Įtraukite tėvus/globėjus, užduodami kelis klausimus:

- Kaip jums atrodo, ar patyčių tema aktuali jūsų vaikui? Kodėl?
- Kiek dažnai jūsų vaikai jums pasakoja apie patyčias?
- Kokių jums klausimų kyla apie patyčias ir reagavimą į jas?

Informuokite mokinių tėvus/globėjus, kad patyčių stabdymo svarba minima ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (**5 skaidrė**):

- 2 straipsnio 25¹ punkte, atskleidžiama kibernetinių (dar kitaip vadinamų elektroninių) patyčių samprata: 1) patyčios kibernetinėje erdvėje – patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijoms ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui.
- 23¹ straipsnis. Niekas iš nieko negali tyčiotis - švietimo įstaigose draudžiama bet kokia smurto forma, nukreipta: 1) mokinių prieš mokinius; 2) švietimo įstaigų darbuotojų prieš mokinius; 3) mokinių prieš švietimo įstaigų darbuotojus; 4) švietimo įstaigų darbuotojų prieš kitus tos įstaigos darbuotojus; 5) mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, mokytojus.
- 23² straipsnis patvirtina, kad elektronines patyčias stabdyti yra kiekvieno tėvo/globėjo pareiga: nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo, apie elektronines patyčias pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, adresu www.draugiskasinternetas.lt.

3. Mokyklos reagavimo į patyčias tvarkos priminimas

Priminkite, kokia yra mokyklos reagavimo į patyčias tvarka, kur dėl patyčių situacijų turi kreiptis tėvai/globėjai, kokio bendradarbiavimo iš jų tikėtis (**6 ir 7 skaidrės, jas turite papildyti jūsų mokyklai aktualia informacija**).

4. Socialinės reklamos „Kartu“ peržiūra ir apibendrinimas

Parodykite tėvams/globėjams socialinę reklamą „Kartu“ (**8 skaidrė**, socialinės reklamos nuorodą rasite čia: <https://www.youtube.com/watch?v=3PSnQ5sUZLs>)

Apibendrinkite susitikimą:

- Pastebėjus patyčių situaciją kiekvienam iš mūsų – tiek vaikams, tiek suaugusiems – tenka pasirinkti kaip reaguoti. Galime praeiti pro šalį „nematydami“ patyčių, tačiau tokiu elgesiu tik paskatintume patyčias ir toliau vykti.

- Kiekvienas mokyklos bendruomenės narys gali sustabdyti patyčias. Tad labai kviečiame kiekvieną tėvą/globėją nepraeiti pro šalį, jei mato netinkamai besielgiančius vaikus, sureaguoti į stebimas patyčias ir būtinai apie jas informuoti mokyklos darbuotojus.
- Noriu trumpai paminėti, kaip tėvai ir globėjai gali reaguoti pastebėjus patyčias tarp vaikų **(9 skaidrė)**:
  1. Prieiti prie netinkamai besielgiančių vaikų.
  2. Garsiai, aiškiai ir ramiai tonu pasakyti, ką pastebėjo ar ką mato, įvardinti elgesį.
  3. Pasakyti, kokį poveikį toks vaiko elgesys daro skriaudžiamam vaikui.
  4. Paprašyti liautis.
  5. Jei reikia – palydėti nukentėjusį vaiką pas mokyklos suaugusįjį (auklėtoją, mokytoją, kt.)

Pavyzdžiui: “Aš matau, kad jūs stumdote šį berniuką ir jam tai nėra malonu. Taip elgtis mokykloje negalima, prašau liautis”
- O taip pat mokyklai labai reikia tėvų/globėjų bendradarbiavimo sprendžiant užsitęsusias patyčių situacijas. Jei vaikas patiria patyčias ar tyčiojasi iš kitų vaikų – reikia ir mokyklos suaugusiųjų, ir tėvų pastangų, kas situacija pasikeistų **(10 skaidrė)**.

Po užsiėmimo galite atspausdinti ir padalinti mokinių tėvams/globėjams lankstinukus apie patyčių prevenciją:
<https://www.bepatyciu.lt/kampanija-be-patyciu/metodine-medziaga/>